

І. Я. Ткачук,

асистент кафедри фінансів і кредиту,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ

Організації громадянського суспільства завдяки максимальній наближеності до кінцевого споживача послуг і високому рівню залучення громадян до діяльності здатні пропонувати найпрогресивніші методи вирішення різноманітних політичних і соціально-економічних проблем. Так, у розвинених країнах світу громадські організації розробляють безліч пропозицій щодо вирішення таких проблем у всіх сферах життя суспільства. Прикладом є розробки у сфері освіти у США, Великобританії, Іспанії та інших країнах [5]. Проте в Україні ситуація відрізняється. Причиною є те, що інноваційна діяльність вимагає залучення фінансових ресурсів і часто немалих.

Усі надходження фінансових ресурсів громадських організацій для зручності можна об'єднати в кілька груп: кошти Державного бюджету; кошти від членських внесків; кошти від благодійності; кошти від господарської діяльності підприємств, установ, організацій, заснованих і створених об'єднаннями громадян для виконання статутних цілей; інше.

Відповідно до зазначеної класифікації, визначимо динаміку надходження коштів до громадських організацій України за період 2009—2012 рр. (табл. 1).

Як бачимо з табл. 1, у досліджуваному періоді надходження громадських організацій загалом з усіх джерел фінансування зросло на 66,53 %, що зумовлене в основному зростанням фінансування від благодійності (78,77 %) та з інших джерел (71,98 %). Графічно ситуація відображена на графіку (рис. 1).

Графік демонструє незначне зростання фінансування діяльності громадських організацій України з усіх джерел у 2010 р. (цікаво, що саме у цьому році проходили Президентські вибори в Україні, активним учасником акцій яких були і громадські організації різного спрямування).

Таблиця 1

**ДИНАМІКА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ ЗА 2009—2012 рр., млн грн, %**

Джерело фінансування	2009 рік	2010 рік	Відх-ня, %	2011 рік	Відх-ня, %	2012 рік	Відх-ня, %	Загальне відх-ня	
								млн грн	%
ДБУ	98,29	220,65	124,5	271,28	22,95	290,86	7,22	192,57	195,92
Членські внески	315,54	388,68	23,18	475,31	22,29	533,64	12,27	218,1	69,12
Благодійність в тому числі:									
- підприємства та організації України	460,07	418,2	-9,1	563,94	34,85	629,04	11,54	168,97	36,73
- громадяни України	107,59	122,08	13,47	199,96	63,79	144,01	-27,98	36,42	33,85
- нерезиденти	353,42	593,54	67,94	690,26	18,73	873,55	26,55	520,13	147,17
Господарська діяльність	523,52	516,56	-1,33	524,98	1,63	604,06	15,06	80,54	15,38
Інше	360,19	504,29	40,01	644,51	27,81	619,44	-3,89	259,25	71,98
РАЗОМ	2218,6	2763,1	24,54	3370,2	21,93	3694,6	9,63	1476,0	66,53

*Джерело: складено автором на основі [1-4].



Рис. 1. Динаміка фінансування громадських організацій у 2009—2012 рр.

Найбільше фінансових ресурсів у досліджуваному періоді надійшло від благодійників, найактивнішими з яких були нерезиденти (табл. 1), найменше — з Державного бюджету. Важливо зауважити, що така ситуація є не зовсім справедливою, адже саме держава є одним з тих суб'єктів, що найзацікавленіші в ефективній діяльності громадських організацій, оскільки вона делегує їм частину своїх повноважень.

Цікавою є і динаміка фінансування в розрахунку на одну громадську організацію (табл. 2). Видно, що динаміка фінансування діяльності громадських організацій з усіх джерел значно відрізняється від динаміки фінансування в розрахунку на одну громадську організацію. Якщо перша у досліджуваному періоді змінилась на 66,53 %, то друга — всього на 25,86 %.

Таблиця 2

**ДИНАМІКА ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ УКРАЇНИ У ПЕРІОД 2009—2012 РР.
У РОЗРАХУНКУ НА 1 ГРОМАДСЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ, млн грн, %**

Показники	2009 рік	2010 рік	Відх-ня, %	2011 рік	Відх-ня, %	2012 рік	Відх-ня, %	Загал. відх-ня %
Фінансування з усіх джерел	2218,63	2763,99	24,58	3370,23	21,93	3694,6	9,63	66,53
Кількість громадських організацій*	19174	21677	13,05	23425	8,06	25297	7,99	31,93
Фінансування в розрахунку на 1 ГО	0,116	0,128	10,35	0,144	12,5	0,146	1,39	25,86

* Джерело: складено автором на основі [1-4]

* Які прозвітували

Очевидно, що фінансових ресурсів, які є в розпорядженні громадських організацій України, недостатньо для ефективної їх діяльності, в тому числі і в сфері інновацій, тому для України надзвичайно важливо розвивати альтернативні варіанти залучення фінансових ресурсів громадськими організаціями, а саме такі як відсоткова філантропія, ендавменти тощо.

Список літератури:

1. Громадські організації в Україні у 2009 р.: Стат. Бюллетень / Державна служба статистики України. — К., 2010. — 155 с.
2. Громадські організації в Україні у 2010 р.: Стат. Бюллетень / Державна служба статистики України. — К., 2011. — 157 с.

3. Громадські організації в Україні у 2011 р.: Стат. Бюллетень / Державна служба статистики України. — К., 2012. — 157 с.

4. Громадські організації в Україні у 2012 р.: Стат. Бюллетень / Державна служба статистики України. — К., 2013. — 152 с.

5. TenInnovativeNGOsInEducation [Електронний ресурс]. — Режим доступу:<http://ironline.american.edu/ten-innovative-ngos-in-education/>

УДК 336.71

Г. В. Труш,

старший викладач кафедри банківської справи,
ДВНЗ «Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ФОРМУВАННЯ РЕСУРСНОЇ БАЗИ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ

Як відомо, високі темпи економічного зростання в Україні можливі лише за умови достатніх обсягів інвестиційних ресурсів. Головну роль у нарощенні обсягів інвестиційного потенціалу виробничого сектору економіки відіграють банки. Саме банки, є найголовнішими посередниками на грошовому ринку, які акумулюють і перерозподіляють вільні грошові кошти суб'єктів економіки. Стимулювання інвестиційної активності є одним з основних пріоритетних завдань банківської діяльності. У своїй діяльності комерційні банки повинні мати у розпорядженні певну суму грошових ресурсів. Велика кількість комерційних банків України внаслідок неефективного управління ресурсами зазнає фінансових труднощів. Такі важливі показники діяльності, як рентабельність і ліквідність, а також проблема формування і ефективного використання ресурсів, на пряму залежать від оптимальної ресурсної бази.

Стан ресурсної бази комерційних банків здебільшого визначається функціонування і всієї банківської системи. Через те, формування ресурсів банків, зокрема нарощення власного капіталу, формування залучених і позичених ресурсів є одним з основних напрямів діяльності. Формування ресурсної бази комерційних банків є одним з найважливіших завдань для забезпечення економічного зростання [1]. Банківська система має володіти сукупністю ресурсів достатніх для фінансування як поточних потреб